

Pedagoginen dokumentointi välineenä 1–3 -vuotiaiden osallisuuteen päivähoidon aloitusvaiheessa

Kati Rintakorpi, KM, Lto, Helsingin yliopisto

Tiivistelmä

Tutkimuksessa pedagogista dokumentointia käytettiin työmenetelmänä, jonka avulla koti ja päiväkotiki saatiin vuoropuheluun visuaalisella ja konkreettisella tavalla seitsemän lapsen aloittaessa päivähoitoa syksyllä 2012. Tutkimuksen tavoitteena oli etsiä menetelmiä, joiden avulla voidaan lisätä vanhempien ja varhaiskasvattajien tietoa lapsesta kokonaisvaltaisella tavalla ja siten vaikuttaa lapsen osallisuuteen omassa elämässään.

Tapaustutkimuksessa pedagogisen dokumentoinnin välineeksi kehitettiin lapsen mukana kulkeva Viuhkaksi nimetty kansio, johon varhaiskasvattajat ja vanhemmat liittivät lapsen kannalta merkityksellisiä valokuvia ja tekstejä lapsen elämästä kotona ja päivähoitossa. Viuhkoihin kertynyttä materiaalia, videoituja tuokioita lasten ja aikuisten toiminnasta Viuhkojen parissa sekä prosessiin liittyviä keskusteluita ja aikuisten haastatteluita käytettiin aineistona, jota tulkittiin lapsen, vanhemman ja varhaiskasvattajan näkökulmasta.

Joillekin lapsille Viuhkasta tuli merkittävä lohduttamis- ja lohduttautumisväline heidän jäätyään ilman vanhempiaan päivähoitoon. Viuhka toimi myös siirtymäobjektina, turvallisuuden ja identiteetin rakentamisen sekä kielen oppimisen ja vuorovaikutuksen apuvälineenä. Yhdistämällä lapsen elämään liittyvät erilaiset näkökulmat pystyttiin vaikuttamaan siihen, miten lapsi tuli kohdatuksi ja ymmärretyksi kotona ja päivähoitossa.

